

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(1156)**

47. posiedzenie
Komisji Kultury i Środków Przekazu
w dniu 22 października 2009 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o ustanowieniu Narodowego Dnia Pamięci Powstania Warszawskiego (druk senacki nr 673, druki sejmowe nr 2226 i 2341).

(Początek posiedzenia o godzinie 13 minut 40)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Piotr Andrzejewski)

Przewodniczący Piotr Andrzejewski:

Proszę państwa, otwieram posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu.

Porządek posiedzenia obejmuje tylko jeden punkt: rozpatrzenie uchwalonej przez Sejm ustawy z 9 października 2009 r. o ustanowieniu Narodowego Dnia Pamięci Powstania Warszawskiego.

Inicjatorem uchwalenia tej ustawy był pan prezydent Lech Kaczyński. Jest pan minister, przedstawiciel pana prezydenta.

Bardzo proszę o przedstawienie inicjatywy. Rozumiem, że została uchwalona bez poprawek, że został przyjęty tekst, który został zaproponowany przez Kancelarię Prezydenta RP.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**Podsekretarz Stanu
w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzej Duda:**

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Może przeczytam wstęp z uzasadnienia, a potem postaram się krótko własnymi słowami doprecyzować, jaka była intencja pana prezydenta.

Celem projektu jest ustanowienie dnia 1 sierpnia Narodowym Dniem Pamięci Powstania Warszawskiego, jako święta państwowego. I ma to być wyraz wdzięczności bohaterom Warszawy za męstwo okazane w obronie wolnej i suwerennej Polski oraz za krew przelaną dla dobra całego narodu polskiego.

Nie ma wątpliwości, że Powstanie Warszawskie było tym najbardziej wyrazistym i jedynym tak skoncentrowanym aktem zbrojnej walki o wolność podczas II wojny światowej, przeprowadzonym przez armię konspiracyjną. Można powiedzieć, że de facto wieńczyło wysiłek zbrojny i polityczny Polskiego Państwa Podziemnego.

Preambuła ustawy wyraża rzeczywistą intencję projektodawcy, czyli pana prezydenta. Jest tam napisane: „W hołdzie bohaterom Powstania Warszawskiego – tym, którzy w obronie bytu państwowego, z bronią w ręku walczyli o wyzwolenie Stolicy, dążyli do odtworzenia instytucji niepodległego Państwa Polskiego, sprzeciwili się okupacji niemieckiej i widmu sowieckiej niewoli zagrażającej następnym pokoleniom Polaków”.

Jaka była intencja? Spójrzmy na sam tytuł ustawy i treść art. 1 – Narodowy Dzień Pamięci Powstania Warszawskiego. Chodzi nie tylko o uczczenie powstańców warszawskich, czyli tych, którzy bezpośrednio walczyli z bronią w ręku. Chodzi także o uczczenie tych, którzy rzeczywiście byli bohaterami Powstania Warszawskiego, a krąg bohaterów tego powstania jest znacznie szerszy i nie ogranicza się wyłącznie do osób, które faktycznie toczyły bój. To są też ci, którzy – jak tu wprost powiedziano – dążyli do odtworzenia instytucji niepodległego państwa polskiego, a więc ci, którzy wykonywali w tym czasie prace administracyjne, odtwarzając między innymi Poczta Polską i inne instytucje państwowe, które zaczęły się rodzić w Warszawie, na terenach wyzwolonych przez powstańców. Chodzi także o wszystkich tych, którzy sprzeciwili się okupacji niemieckiej i widmu sowieckiej niewoli. Chodzi też o mieszkańców Warszawy, którzy wspomagali powstańców. Choć nie walczyli bezpośrednio, to jednak stanowili zaplecze, bez którego powstańcy nie byłiby w stanie tak długo utrzymać się na swoich pozycjach i aż przez sześćdziesiąt trzy dni prowadzić walki wyzwolenczej. Dlatego ten zakres podmiotowy ustawy o ustanowieniu Narodowego Dnia Pamięci Powstania Warszawskiego jest zarysowany właśnie w taki sposób, aby uczcić wszystkie osoby, które wtedy realizowały tę ideę narodowo-wyzwoleńczą.

Ustawa jest bardzo krótka, bo składa się tylko z trzech artykułów, w zasadzie sama jako taka nie niesie jakiejś dużej treści normatywnej. W art. 1 jest napisane, że 1 sierpnia ustanawia się Narodowym Dniem Pamięci Powstania Warszawskiego. Art. 2 ustanawia, że będzie to święto państwowe. I tu z całą mocą chcę zaakcentować, że nie będzie to dzień wolny od pracy, co jednoznacznie wynika z zestawienia tej ustawy z innymi obowiązującymi przepisami, w szczególności z ustawą regulującą dni wolne od pracy, w której nie następują żadne zmiany. I art. 3 mówi, że ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. To jest cała treść ustawy.

Myślę, że w związku z tym projekt nie budzi żadnych zastrzeżeń, i chciałbym do Wysokiej Komisji się zwrócić o pozytywne jego zaopiniowanie dla Wysokiej Izby. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Piotr Andrzejewski:

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, czy chciałby pan zabrać głos?

Proszę uprzejmie.

Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Tomasz Merta:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Bardzo krótko chciałbym powiedzieć, że już w Sejmie debata nad projektem tej ustawy odbywała się w duchu porozumienia. Wszystkie kluby poparły jej uchwalenie. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego także popiera projekt ustawy. Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Andrzejewski:

Dziękuję bardzo.

Czy pan dyrektor Muzeum Powstania Warszawskiego chciałby zabrać głos?

**Zastępca Dyrektora Muzeum Powstania Warszawskiego
Paweł Ukielski:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Cóż, wydaje mi się, że uzasadnienie zostało sformułowane już tak dokładnie, że chyba nie ma co więcej dodawać. Ja chciałbym tylko zwrócić uwagę, że wolna Polska w ciągu ostatnich dwudziestu lat wielokrotnie odwoływała się do tradycji Polskiego Państwa Podziemnego. Wydaje mi się, że uchwalenie 1 sierpnia dniem narodowym doskonale by się w ten nurt wpisało. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Piotr Andrzejewski:

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa, koleżanek i kolegów członków komisji kultury, chciałby zabrać głos? Dziękuję...

Pan senator Czesław Ryszka, proszę uprzejmie.

Senator Czesław Ryszka:

Ja chciałbym tylko zabrać głos w sprawie zmiany tytułu ustawy, którą proponuje Biuro Legislacyjne.

Przewodniczący Piotr Andrzejewski:

Zaraz wysłuchamy Biura Legislacyjnego, na razie omawiamy ustawę pod względem merytorycznym...

(Senator Czesław Ryszka: Tak, tak. To dziękuję bardzo. Przepraszam.)

Rezygnuje pan z głosu?

(Senator Czesław Ryszka: Tak.)

Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne przedstawi swoje stanowisko odnośnie do przedmiotowej treści ustawy.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Danuta Drypa:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Biuro Legislacyjne zgłosiło dwie uwagi do przedmiotowej ustawy. Zdaniem Biura Legislacyjnego zachodzi pewna rozbieżność pomiędzy tytułem ustawy a jej treścią. W tytule ustawy mówi się o ustanowieniu Narodowego Dnia Pamięci Powstania Warszawskiego, natomiast w jej art. 1 jest mowa o tym, że dzień 1 sierpnia ustanawia się Narodowym Dniem Pamięci Powstania Warszawskiego.

Druga uwaga ma na celu tylko przypomnieć, że zgodnie z ustawą o ogłaszaniu aktów normatywnych lub innych aktów prawnych standardowym okresem, w jakim ustawy wchodzi w życie, jest okres czternastu dni, chyba że zachodzą jakieś szczególne okoliczności, które wskazywałyby na potrzebę skrócenie tego czasu. Z uwagi na to, że przedmiotowa ustawa nie zawiera w sobie treści normatywnych, które by nakazywały jakieś konkretne zachowania, wejście jej w życie z dniem ogłoszenia jest również dopuszczalne. Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Andrzejewski:

Dziękuję.

Bardzo proszę o zabranie głosu. W tej sprawie, tak?

(*Senator Czesław Ryszka*: Tak.)

Proszę uprzejmie.

Senator Czesław Ryszka:

Chciałbym poprzeć czy przejąć te poprawki Biura Legislacyjnego, czyli chodzi o to, aby tytuł tej ustawy brzmiał właśnie: „Ustawa o ustanowieniu 1 sierpnia Narodowym Dniem Pamięci Powstania Warszawskiego” i żeby ustawa weszła w życie po upływie czternastu dni.

Przewodniczący Piotr Andrzejewski:

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Bardzo proszę, pan minister.

Podsekretarz Stanu

w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Andrzej Duda:

Szanowny Panie Przewodniczący! Panie Ministrze! Panie Dyrektorze! Wysoka Komisjo!

Przyznam, że nie podzielam tych uwag z kilku względów. Po pierwsze, to nie jest tak, że tytuł ustawy: „ustawa o ustanowieniu Narodowego Dnia Pamięci Powstania Warszawskiego”, czyli bez podania, że to właśnie dzień 1 sierpnia ustanawia się tym dniem pamięci Powstania Warszawskiego, będzie czymś wyjątkowym, czego do tej pory nie było czy nie ma w naszym systemie prawnym. W tej chwili otwieram komputer, żeby ewentualnie podać państwu przykład. Jest chociażby ustawa o ustanowieniu Święta Wojska Polskiego. I przepis pierwszy tej ustawy jest sformułowany analogicznie do przepisu pierwszego ustawy, która jest przedłożona dzisiaj Wysokiej Komisji. Tam w tytule nie jest powiedziane, jaki to dzień w roku ustanawia się tym narodowym Świętem Wojska Polskiego. Tak więc to nie jest jakiś przypadek, który można byłoby uznać za wyjątkowy czy odosobniony, czy stwierdzić w tym zakresie jakąś istotną nieprawidłowość. Czyli jest tak, że mamy inne podobne akty normatywne, w których przepisy zostały sformułowane w analogiczny sposób. Są one aktami obowiązującymi w naszym systemie prawnym i nikt nie podnosi jakiegóż nieprawidłowości. To jest pierwsza sprawa.

Druga, jest taka, że... Szanowni Państwo, ta ustawa wywoła skutek w dniu 1 sierpnia 2010 r. Tak jak powiedziała pani mecenas, nie zawiera ona w swej treści żadnych unormowań, które określałyby jakieś prawa czy obowiązki, czy nakładały na kogokolwiek jakieś obowiązki, bo przede wszystkim o to chodzi. W związku z tym problem *vacatio legis* jest problemem, z mojego punktu widzenia, *de facto* nieistotnym. Uważam, że nie ma absolutnie żadnego merytorycznego uzasadnienia dla tego, aby ta ustawa nie mogła wejść w życie z dniem ogłoszenia.

A nawiązując do innego problemu, ja mimo wszystko chciałbym zaapelować do Wysokiej Komisji o uchwalenie tej ustawy bez poprawek, bo uważam, że zwracanie ustawy, której przedmiotem jest ustanowienie Narodowego Dnia Pamięci Powstania Warszawskiego, przez Senat, przez Wysoką Izbę do Sejmu w celu przegłosowania poprawek, no... Oczywiście decyzja należy do Wysokiej Komisji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Piotr Andrzejewski:

O udzielenie głosu w tej sprawie, nie tylko zresztą w tej, pierwszy prosił pan senator Wojciech Skurkiewicz. Później głos zabierze pan przewodniczący Andrzej Grzyb.

Bardzo proszę, pan senator ma głos.

Senator Wojciech Skurkiewicz:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Ja chciałbym wyrazić opinię w tym samym duchu, w jakim była wypowiedź pana ministra Dudy. Otóż byłoby chyba pewną niezręcznością, gdybyśmy odsyłali tę ustawę do Sejmu, gdzie przechodziłaby całą procedurę legislacyjną, tym bardziej że ta ustawa została przyjęta w Sejmie praktycznie w drodze konsensusu, jednogłośnie przez wszystkie kluby. Myślę, że podobnie powinno się to odbyć w Senacie i ustawa powinna być skierowana do podpisu do pana prezydenta.

Dlatego, Panie Przewodniczący, oczywiście w jakiejś mierze dzielając stanowisko Biura Legislacyjnego, myślę jednak, że możemy sobie pewny kwestie darować, nawet jeżeli chodzi o zmianę tytułu czy *vacatio legis* tej ustawy.

Dlatego ja bym chciał zaproponować Wysokiej Komisji wniosek o przyjęcie tej ustawy bez poprawek i przedstawienie jej Senatowi. Mam nadzieję, że w konsensusie zostanie przyjęta podczas posiedzenia plenarnego. Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Andrzejewski:

Pan przewodniczący Andrzej Grzyb. Proszę o zabranie głosu.

Senator Andrzej Grzyb:

Jestem w tej chwili w bardzo zręcznej w sytuacji, ponieważ pan senator Skurkiewicz w zasadzie mnie wyręczył. Zachowując we wdzięcznej pamięci uwagi pani legislator, w pełni popieram pogląd pana ministra Dudy i wniosek złożony przez pana senatora Skurkiewicza. Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Andrzejewski:

Jeszcze pan senator wnioskodawca, pan senator Czesław Ryszka.

Senator Czesław Ryszka:

Panie Przewodniczący, nie chciałem się odnosić do merytorycznej strony ustawy. Myślałem, że wskazanie dnia 1 sierpnia podkreśli jeszcze bardziej, że to ten dzień będziemy świętować, ale te argumenty mnie absolutnie przekonują. Ja takiej poprawki nie zgłosiłem, tylko wyraziłem wolę, że mogę przejąć poprawki Biura Legislacyjnego. Tak że wycofuję tę deklarację i jestem za tym, żeby ustawę przyjąć bez poprawek i przekazać natychmiast do prezydenta do podpisu. Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Andrzejewski:

Dziękuję bardzo.

Czy możemy uznać sprawę za wyjaśnioną i przystąpić do głosowania bez zbędnej dalszej dyskusji na ten temat? Nie ma sprzeciwu.

Będziemy głosować.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej ustawy bez poprawek? Proszę o podniesienie ręki? (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Czy pan senator Ryszka, tak jak mówiliśmy, zechciałby być w tej sytuacji reprezentantem nas wszystkich, podkreślając trafność tego rozwiązania?

(Głosy z sali: Tak, tak.)

Tak? Zgadza się państwo?

Dziękuję bardzo.

Dziękuję państwu za przybycie.

**Podsekretarz Stanu
w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzej Duda:**

Dziękuję bardzo w imieniu pana prezydenta za przychylne potraktowanie tej propozycji.

Przewodniczący Piotr Andrzejewski:

Dziękuję. Do widzenia, życzę państwu wszystkiego dobrego.

Dziękuję, Panie Ministrze.

(Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 56)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851